

Rapport van het Informatief Huisbezoek 2017

Lekkerkerk
Krimpen aan de Lek
Ouderkerk aan den IJssel
Gouderak

Stichting Welzijn Ouderkerk en Nederlek
Talmastraat 1
2941 GS Lekkerkerk
www.stichtingwon.nl

Inleiding

Stichting Welzijn Ouderkerk Nederlek (WON) heeft al ruim 13 jaar het Informatief Huisbezoek (voorheen: signalerend huisbezoek) onder senioren als één van haar diensten. Deze huisbezoeken hebben als doel om zelfstandig wonende ouderen van 80, 85 en 90 jaar te bezoeken en hen te informeren over de activiteiten en diensten op het gebied van wonen, welzijn, zorg, mobiliteit en financiën. Daarmee hopen wij hen tijdig te informeren om – indien nodig – te weten waar zij met hun vragen en/of problemen terecht kunnen. Het gaat dus om een bepaalde groep bewoners in de Krimpenerwaard.

Door in gesprek te gaan over deze gebieden wordt tevens geïnventariseerd en/of gesignaleerd waar behoefte is aan (meer) informatie, uitbreiding van diensten, aanpassing en/of verbetering van voorzieningen. De gesprekken worden gevoerd door ervaren vrijwilligers en duren ongeveer 1,5 uur. De vragen en/of opmerkingen die vanuit het Informatief Huisbezoek naar voren komen, worden besproken en waar nodig actie op ondernomen.

Door de gemeente Krimpenerwaard zijn de adressen verstrekt van zelfstandig wonende senioren in Lekkerkerk, Krimpen aan de Lek, Ouderkerk aan den IJssel en Gouderak die in 2017 de leeftijd van 80, 85 of 90 jaar bereikten. De 75-jarigen hebben – op grond van de ervaringen van voorgaande jaren - een brief namens de gemeente ontvangen met de vraag zich aan te melden indien men belangstelling heeft voor een informatief huisbezoek. De inwoners in de leeftijdscategorieën 80, 85- en 90-jarigen hebben aan het begin van 2017 een brief namens de gemeente ontvangen met informatie over het informatief huisbezoek en de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen het verstrekken van hun adresgegevens aan de welzijnsstichting. Vervolgens zijn de adressen verdeeld over de vrijwilligers en hebben zij een afspraak gemaakt voor een Informatief Huisbezoek. In 2017 zijn er totaal 111 huisbezoeken afgelegd in Lekkerkerk, Krimpen aan de Lek, Ouderkerk aan den IJssel en Gouderak. 13 personen in deze gemeenten hadden geen belangstelling en/of geen tijd. Er zijn geen reacties gekomen vanuit de aangeschreven groep 75-jarigen.

Het verslag is opgedeeld in zes thema's, te weten.:

1. Algemeen
2. Wonen en woonbeleving
3. Gezondheid & mobiliteit
4. Zelfredzaamheid
5. Sociale contacten en vrijetijdbesteding
6. Afsluiting

Het verslag van het informatief huisbezoek is ook digitaal te bekijken via onze website: www.stichtingwon.nl

1. Algemeen

Leeftijd	Lkk*	KadL	Okk	Grk	Totaal
80 jaar	27	14	6	1	48
85 jaar	17	14	12	3	46
90 jaar	4	3	10	0	17

*De letters Lkk, KadL, Okk en Grk in de grafieken staan voor de kernen Lekkerkerk, Krimpen aan de Lek, Ouderkerk aan den IJssel en Gouderak, allen dorpskernen in de gemeente Krimpenerwaard.

Geslacht	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
man	20	16	14	1	51
vrouw	28	15	14	3	60

Woonplaats	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
Lekkerkerk	48				48
Krimpen aan de Lek		31			31
Ouderkerk aan den IJssel			28		28
Gouderak**				4	4

** Het aantal bezoeken in Gouderak is in 2017 minimaal geweest wegens het plotseling overlijden van een vrijwilligster alsmede 2 langdurige zieke vrijwilligers.

Bekendheid met welzijnsstichting (WON)	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja, via het contact met één van de adviseurs	20	6	6		32
ja, via andere diensten waar ik gebruik van maak	3	1			4
ja, via vrijwilligerswerk in Geerestein			1		1
ja, via de krant	3	2	3		8
ja, via kennissen / familie	5	1	1		7
ja, via huisbezoek		1			1
ja	2	11	3	1	17
nee	13	8	13	2	36
Niet ingevuld	2	1	1	1	5

Eerder informatief huisbezoek ontvangen	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	26	12	1	1	40
nee	22	16	27	11	72
niet ingevuld				1	1

Burgerlijke staat	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
gehuwd / geregistreerd partnerschap	24	18	12	2	56
samenwonend	2				2
ongehuwd / niet samenwonend met partner	1		2		3
gescheiden / alleenstaand		1			1
weduwe of weduwnaar	21	12	14	2	49

In voorgaande jaren konden wij de cijfers vergelijken met andere plaatsen in de provincie zodat er verschillen naar voren kwamen. Dit is echter niet meer mogelijk. Wij hopen in de toekomst vergelijkingen te gaan treffen met voorgaande jaren evenals met onze collega-welzijnsinstellingen in de Krimpenerwaard waarmee afgesproken is om dezelfde vragenlijsten te gaan gebruiken bij de huisbezoeken.

2. Wonen- en woonbeleving

Soort woning	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
appartement in seniorencomplex	10	4	16		30
appartement	7		1		8
aanleunwoning nabij zorgcentrum	2		2		4
eengezinswoning	10	17	4	1	32
bovenwoning met centrale lift	5	3	1	1	10
bovenwoning zonder centrale lift		3			3
benedenwoning		3	1		4
groepswoning				1	1
vrijstaande woning	13	1	3	1	18
Overig	1				1

Koop- of huurwoning	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
koopwoning	24	15	6	2	47
huurwoning	23	16	22	2	63
overig	1				1
→ ontvangt en/of is bekend met huurtoeslag	7	3	10	1	21

Ervaart problemen in woning	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
nee	44	26	23	4	97
ja, de kwaliteit is niet goed (tocht, vuil, verwarming)	1				1
ja, er zijn woningaanpassingen nodig (traplift, verlaagd toilet, verlaagd aanrecht, douche, drempelhulp)	1	5	1		7
ja, er zijn veiligheidsvoorzieningen nodig (inbraakpreventie, alarmering)				2	2
ja, er zijn aanpassingen nodig: steunen voor douche en toilet, toilet boven, goede afstap voordeur, veilig balkon, treden trap te hoog	2	3	2		7

Indien nodig en mogelijk zijn rondom de genoemde problemen acties ingezet vanuit onze klusjesdienst.

Grote aanpassingen zijn – i.o.m. betreffende bewoner - doorgegeven aan de woningbouwvereniging en/of gemeente.

Ervaart problemen in de woonomgeving	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
nee	48	31	21	3	103
ja, ik voel me niet veilig in de buurt			1		1
Ja, er zijn veiligheidsvoorzieningen nodig (o.a. verlichting, zebepad)			1		1
ja, belangrijke voorzieningen zijn niet goed bereikbaar (o.a. winkels, postkantoor)	1		1		2
ja, anders: druk verkeer dijk, te hard rijden op dijk, boodschappen doen, bushokje Lageweg, verlichting slecht, verlichting 's nachts te fel.	2		5		7
niet ingevuld				1	1

Omtrent de genoemde problemen is de bewoner geadviseerd met welke organisatie hierover contact op te nemen. In een enkele situatie heeft de adviseur Welzijn een ondersteunende rol hierin gespeeld.

Zijn de problemen in de woning en/of de woonomgeving voor de cliënten aanleiding om te willen verhuizen	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
nee	48	30	27	3	108
ja, op korte termijn (binnen één jaar)			1		1
ja, op langere termijn (niet binnen één jaar)		1		1	2

Welke afspraken of acties worden afgesproken	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
geen	44	31	25	4	104
ja, cliënt gaat zelf contact opnemen met betr. organisatie	1		2		3
ja, contact met adviseur Welzijn is wenselijk om mogelijkheden en acties nader te bespreken	3		1		4

3. Gezondheid & mobiliteit

Onderstaande vijf vragen zijn gebaseerd op een kwetsbaarheidsindicatie zodat naar voren komt of een cliënt kwetsbaar kan zijn. Indien dit als resultaat naar voren komt, kan besproken worden of dit ook als zodanig wordt ervaren. Van de 111 huisbezoeken kwamen - via deze score - 53 personen als kwetsbaar naar voren.

1. Ervaart problemen door lichamelijke oorzaken in het dagelijks leven	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
Ja, door slecht lopen	13	13	22	0	48
Ja, door slecht kunnen bewaren van evenwicht	10	3	7	1	21
Ja, door slecht horen	16	3	14	2	35
Ja, door slecht zien	6	2	9	0	17
ja, door lichamelijke vermoeidheid	18	6	7	0	31
Ja, door andere klachten/aandoeningen o.a. hartklachten, huidkanker, prostaatcancer, COPD, Tia, suikerziekte, hoge bloeddruk, krachtsverlies	8	2	7	1	18

2. Beweegt men minimaal 30 minuten per dag intensief	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	28	25	19	2	74
nee	20	6	9	2	37

3. Veel afgevallen zonder dit zelf te willen	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	5	1	1	1	8
nee	43	30	27	3	103

4. Ervaart problemen door psychische oorzaken in het dagelijks leven	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
Ja, klachten over geheugen	13	4	9	2	28
Ja, door sombere gevoelens	16	4	7	1	28
Ja, door nerveuze of angstige gevoelens	3	2	2	0	7
Kan niet goed omgaan met problemen	6	13	7	1	27

5. Ervaart problemen door sociale oorzaken in het dagelijks leven	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
Ja, het alleen wonen valt me zwaar	25	11	12	1	49
Mist weleens mensen om mij heen	11	6	8	2	27
Ontvangt geen/ onvoldoende steun van andere mensen	6	9	6	4	25

Zelfstandig voortbewegen en/of verplaatsen	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
Nee, geheel niet	1	1		1	3
ja	4	10	1	0	15
ja, met rollator	15	8	11	1	35
ja, met stok	8	8	6	1	23
ja, met handmatige of elektrische rolstoel	1	2	1	0	4
ja, met scootmobiel	1	2	1	0	4
ja, met (elektrische) fiets	15	3	4	0	22
ja, met auto	18	10	10	2	40
ja, met openbaar vervoer (OV)	5	3	3	0	11
ja, met vrijwilligersvervoer (Belbus, Bus Dichtbij etc.)	8	0	5	0	13
ja, met geïndiceerd vervoer (GHHopper, Valys)	12	5	5	1	23

Afspraken en eventuele vervolgacties	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
geen	43	30	22	4	99
ja, contact met huisarts	1	0	0	1	2
ja, aanvragen van voorziening bij gemeente	1	0	0	0	1
ja, contact met adviseur Welzijn is wenselijk	4	1	4	0	9

In de gesprekken komt regelmatig naar voren dat de lichamelijke achteruitgang soms van grote invloed is op de sociale contacten; dat een slecht gehoor een grote belemmering vormt om deel te nemen aan groepsactiviteiten en het moeilijk voortbewegen/slecht evenwicht belemmert in veel gevallen om er op uit te gaan.

Als stichting proberen we hier zoveel mogelijk op in te spelen door bijv. te wijzen op Bus Dichtbij, die voor lage tarieven mensen binnen/rondom de kern kan vervoeren. Helaas is deze vervoersdienst voor Ouderkerk en Gouderak nog niet mogelijk.

Verder merken we een grote toename in de vraag naar maatjes. Met name voor mensen die door de genoemde problematiek niet of nauwelijks meer in contact komen met anderen, proberen we een match te maken met een vrijwilliger. Het maatjesproject is sinds een jaar actief en als welzijnsstichting proberen we hier meer aandacht aan te geven door vrijwilligers op te leiden als maatje (training in communicatievormen, waarden en normen, grenzen, etc.) evenals de maatjestracten een duidelijk begin en eind te geven waardoor deze vrijwilligerstaak tijdelijk van aard is en inspeelt op de "nieuwe" vrijwilliger.

Ten slotte komt naar voren dat een kleinschalige dagbesteding wordt gemist. Inmiddels is de welzijnsstichting betrokken bij het opzetten van dagbestedingsprojecten voor zowel niet-geïndiceerde dagopvang alsook geïndiceerde dagopvang.

4. Zelfredzaamheid

Belemmeringen vanwege gezondheids- of mobiliteitsproblemen in dagelijkse bezigheden	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
geen	28	27	17	3	75
ja, bij de persoonlijke verzorging	2	2	5		9
ja, bij koken/bereiden van warme maaltijden	7	3	4		14
ja, bij het regelen van het huishouden	15	2	8		25
ja, bij het doen van kleine klusjes in/om het huis	17	2	2		21
ja, bij mobiliteit/verplaatsen	13	2	3		18
ja, bij het aangaan van sociale contacten		1			1
ja, bij het ondernemen van activiteiten	6		1	1	8

Stichting WON probeert met haar vrijwilligersdiensten zoveel mogelijk ondersteuning hierin te bieden, zodat de cliënt zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen en/of de mantelzorgers hierin ontlast worden.

Rondkomen met het inkomen	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	45	28	26	3	102
Nee, aangevuld met eigen vermogen/spaargeld	2	3	2		7
geen antwoord	1			1	2

Gemerkt wordt dat dit mensen het lastig vinden om deze vraag te beantwoorden. Ter verduidelijking geven we aan dat zij bij stichting WON terecht kunnen voor hun financiële vragen en/of hulp kunnen krijgen om hun administratie op orde te krijgen/te houden via de administratieve maatjes.

Heeft u schulden	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
Ja	3		1		4
Nee	45	30	27	4	106
geen antwoord		1			1

Bij de personen met schulden was in 2 situaties al hulp ingezet; de overige twee personen zijn door de Adviseur Welzijn bezocht om samen te bekijken welke hulp ingezet kon worden. Voor cliënten met schulden zoeken wij de samenwerking met Humanitas.

Zelfstandig de administratie en regelzaken regelen	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	23	16	3		42
Nee, maar krijg hulp van familie/vrienden	18	2	8	1	29
nee, wil graag hulp bij:					
- administratie en betalingen regelen	15	1	1		17
- aanvragen voor voorziening/regelingen	3				3
- belastingaangifte	12	1	2	1	16
- overigen	2				2

Krijgt u ondersteuning bij zaken waar belemmeringen zijn	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja, via familie	36	16	26	1	79
ja, via vrijwilligers	3	1	0	0	4
ja, via professionals o.a. via Thuiszorgorganisatie, accountant, maatschappelijk werk, administratiekantoor	13	13	12	1	39
Nee	9	10	5	3	27

Op de hoogte van diverse financiële regelingen	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	34	28	21	2	85
nee	7		2	1	10
nee, regelen de kinderen	7		1		8
nee, wil meer weten over:					
- huurtoeslag	4		2		6
- kwijschelding gas/water/licht etc.			1		1
- tegemoetkoming maatschappelijke participatie	1		1		2
- individuele inkomenstoeslag			1		1
- collectieve ziektekostenverzekering	1		1		2
- bijzondere bijstand			1		1
- mantelzorgpas	3		1		4
niet van toepassing	1	3	1		5

Meer ondersteuning nodig in de nabije toekomst	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
Nee, op dit moment niet	44	30	28	4	105
Ja	3		2		5
Ja, met name bij huishoudelijke hulp	2	1			3

Afspraken en eventuele vervolgacties	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
geen	43	31	26	4	104
ja, cliënt gaat zelf aan de slag met: - aanvragen financiële regelingen en vergoedingen - contact met familie of vrienden voor ondersteuning	1	0	0	0	1
ja, anders	2				2
Contact met adviseur Welzijn is wenselijk	2		2		4

5. Sociale contacten en vrijetijdsbesteding

Voldoende sociale contacten	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
goed	29	21	19		69
voldoende	13	8	8		29
matig	5	2		1	8
onvoldoende					
niet ingevuld	1		1	3	5

Mist sociale contacten	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
nee	39	28	25	0	92
Ja (in het algemeen)	1	1	1	0	3
ja, namelijk:					
- (klein)kinderen wonen ver weg	4				4
- broers/zussen wonen ver weg	4				4
- vrienden/kennissenkring wordt kleiner	4		1	1	6
- weinig contacten in de buurt	1				1
- durft niet zo goed contacten aan te gaan	1				1
- gaat er (te) weinig op uit	2				2
niet ingevuld	1	2	1	3	6

Eenzaamheid is een toenemend probleem en is een landelijk aandachtspunt. St. WON neemt in haar werkplan om meer aandacht te besteden aan signaleren (d.m.v. trainingen), inzet van netwerkcoaches/maatjes en preventieve activiteiten zoals workshops en kleinschalige activiteiten.

Voldoende hobby's binnen- of buitenshuis	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	33	26	22	0	79
beperkt	9	4	4	1	18
nee	7	0	2	0	9
niet ingevuld	1	1	0	3	5

Activiteiten buitenshuis	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
nee	27	24	12	0	63
ja, namelijk:					
- activiteiten welzijnsstichting	5	5	3	0	13
- een sport-of activiteitenvereniging	13	4	0	0	17
- andere vrijwilligersorganisaties	7	3	3	1	14
- van levensbeschouwelijke, religieuze instelling	10	3	5	0	18

- anders	7	4	8	1	20
niet ingevuld	0	1	1	2	4

Interesse voor vrijwilligerswerk	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	7	2	3	1	13
nee	41	29	24	0	94
niet ingevuld	0	0	1	3	4

Beperkingen sociale contacten of activiteiten	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
nee	32	30	22	1	85
ja, te druk met mantelzorg	5	0	2	0	7
ja, nauwelijks of geen hobby's	3	0	2	0	5
ja, geen geld om deel te nemen aan activiteiten	0	0	0	0	0
ja, geen vervoer	1	0	2	0	3
ja, ken de mogelijkheden voor ouderen niet	1	0	0	0	1
ja, durft niet deel te nemen aan activiteiten	2	0	0	0	2
ja, van persoon misbruik maken of niet goed helpen	4	0	0	0	4
ja, anders o.a. beperkt ivm vervoer, erg op zichzelf	1	2	0	0	3
niet ingevuld	1	0	1	3	5

Totaal 25 personen geven aan dat zij beperkingen ondervinden om sociale contacten aan te gaan. Het is belangrijk onderwerp voor Stichting WON om hiermee aan de slag te gaan. Zie ook de reactie op de vorige pagina.

Afspraken en eventuele vervolgacties	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
geen	47	31	26	3	107
ja, cliënt gaat zelf aan de slag				1	1
ja, contact met adviseur Welzijn is wenselijk	1		2		3

6. Afsluiting

Wat vond u van het gesprek	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
prettig	42	30	22	1	95
minder prettig, omdat ...	0	0	0	0	0
aangenaam	1	1	0	0	2
interessant	0	0	2	0	2
niet ingevuld	5	0	4	3	12

Heeft u nieuwe informatie ontvangen	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	33	17	16	0	66
nee	11	14	10	1	36
niet ingevuld	4	0	2	3	9

Heeft u informatie gemist	Lkk	KadL	Okk	Grk	Totaal
ja	3	2	0	0	5
ja, - informatie over bestuur van de Stichting	1				1
nee	44	29	28	4	105

Conclusie

De leeftijd voor een informatief huisbezoek is verhoogd naar 80 jaar. Steeds vaker kwam naar voren dat de huisbezoeken bij een 75-jarige eigenlijk nog lang niet nodig was en dat we dit beter konden ophogen naar 80 jaar. In afstemming met de andere twee lokale welzijnsstichtingen hebben we gezamenlijk besloten om de 80-jarigen maar ook de 85- en 90 jarigen te bezoeken met als doel hen tijdig te informeren over de welzijnsstichtingen zodat men gemakkelijk contact weet te leggen indien nodig.

Vanuit de vragenlijsten komt naar voren dat ongeveer een kwart van de bezoekers een vraag heeft, variërend van informatie over een bepaalde dienst of regeling tot inhoudelijke vragen waarmee de Adviseur Welzijn aan de slag is gegaan. Voor volgend jaar willen we deze vragen inzichtelijk maken wat dit jaar helaas niet is gebeurd. De meest voorkomende vragen die in 2017 naar voren zijn gekomen, zijn

- Informatie vervoer en name Bus dichtbij
- Informatie en aanvragen collectief vervoer
- Aanvragen klusjesdienst
- Aanvraag rolstoel
- Aanvraag indicatie en verlenging huishoudelijke hulp
- Ondersteuning contact gemeente, woningbouwvereniging, huurcommissie
- Contact met Adviseur Welzijn en contact mantelzorgconsulent
- Afgeven van folders betreffende bepaalde vrijwilligersdiensten van de stichting

Stichting WON is ervan overtuigd dat deze persoonlijke huisbezoeken een belangrijke bijdrage leveren aan het in beeld brengen van het welzijn van haar oudere burgers, met name ter voorkoming van eenzaamheid. Dit aandachtspunt wordt meegenomen in het werkplan 2019.

Daarnaast komen bepaalde knelpunten binnen de dorpskern naar voren die van invloed kunnen zijn op deelname aan de lokale maatschappij.

Het Informatief Huisbezoek komt tot stand dankzij de inzet van een groep enthousiaste vrijwilligers in de vier dorpskernen die persoonlijk langs gaan bij de mensen en samen met hen de vragenlijst invullen. Zij geven informatie aan de hand van de vragenlijst, proberen mogelijke knelpunten te bespreken en kunnen – samen met de cliënt – een vervolg geven aan de betreffende vraag en/of problematiek.

Ook dank aan onze vrijwilligster, Corrie Rutten, die zorg heeft gedragen voor het invoeren van alle gegevens en gebundeld heeft tot dit verslag.

Stichting Welzijn Ouderkerk en Nederlek
April 2018